



† Ciprian
prin harul lui Dumnezeu
Arhiepiscop al Buzăului și Vrancei

***Cinstului nostru cler, cinului monahal
și dreptcredincioșilor creștini din Eparhia noastră,
har și pace de la Dumnezeu, iar de la noi, părintească binecuvântare!***

Hristos este pacea noastră

(cf. Efeseni 2, 14)

**Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
lubiți credincioși și credincioase,**

Din Sfintele Evanghelii, știm că nașterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos sau întruparea Fiului lui Dumnezeu în istorie s-a petrecut, în urmă cu 2014 ani, într-un orășel pe nume Bethleem, din ținutul Iudeii, în contextul desfășurării unui recensământ, poruncit de împăratul roman Octavian Augustus, sub stăpânirea căruia se afla și Țara Sfântă. Aplicarea acestei legi, în perspectiva colectării impozitelor datorate statului roman, presupunea deplasarea oricărui cetățean al imperiului la locul său de baștină, pentru a fi trecut în registrele cu evidența populației.

Nimeni nu făcea excepție de la respectarea legii, chiar dacă aceasta însemna parcurgerea unor mari distanțe, cu osteneală și cheltuială materială pe măsură.

În astfel de circumstanțe, după un drum lung și obositor, din Nazaretul Galileii până în sudul Iudeii, a ajuns în cetatea Bethleem, nu departe de Ierusalim, și Sfânta Fecioară Maria, împreună cu bătrânul Iosif, logodnicul și protectorul ei legal, ambii descendenți din neamul regelui David, care se născuse în această mică localitate. Simțind că i-a venit vremea să nască și, negăsind loc de găzduire, Sfânta Fecioară și Dreptul Iosif au poposit într-o peșteră din afara cetății, unde păstorii locului își adăposteau animalele. Acolo, într-un staul de vite, în liniștea profundă a unei nopți tainice, Maica Domnului L-a născut, după trup, pe Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu, așa cum profețiseră prorocii Vechiului Testament și cum aflase ea însăși de la Arhanghelul Gavriil, cu nouă luni în urmă, când i s-a descoperit *taina cea din veac ascunsă și de îngeri neștiută* (Troparul Născătoarei de Dumnezeu, glasul IV), și anume că *va zămisli în pântece de la Duhul Sfânt, iar puterea Celui Preaînalt o va umbri; pentru aceea, și Sfântul Care Se va naște din ea Fiul lui Dumnezeu Se va chema* (cf. Luca 1, 35).

În momentul binecuvântat al nașterii, cerul s-a umplut de lumină dumnezeiască, iar un înger al Domnului, arătându-se aievea păstorilor care făceau de strajă oilor pe câmp, *le-a vestit marea bucurie – că, în cetatea lui David, li S-a născut, lor și poporului întreg, un Mântuitor, Care este Hristos Domnul* (cf. Luca 2, 10-11), iar ca dovadă a celor afirmate, le-a dat un semn de recunoaștere: *„veți găsi un Prunc înfășat, culcat în iesle“* (Luca 2, 12). Și, îndată, alături de înger, a apărut mulțime de oaste cerească, laudând pe Dumnezeu și zicând: *„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!“* (Luca 2, 14), după care, păstorii s-au îndreptat spre peștera inundată de lumină, unde L-au văzut cu ochii lor pe dumnezeiescul Prunc.

Dreptmăritori creștini,

V-am reamintit, pe scurt, împrejurările istorice în care a venit pe pământ Mesia Cel mult așteptat de poporul ales, dar și de întreaga omenire, nu pentru că nu le-ați cunoaște, ci pentru că se cuvine, astăzi, să medităm, mai mult ca oricând, la importanța covârșitoare a actului chenotic (smerenia deplină), pe care Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu l-a săvârșit, *la plinirea vremii* (cf. Galateni 4, 4), când *„S-a deșertat pe Sine [de slava dumnezeiască – n.n.], chip de rob luând [...] și la înfățișare aflându-Se ca un om“* (Filipeni 2, 7), iar aceasta din iubire nesfârșită față de omul rănit de mulțimea păcatelor. Se împlinea, astfel, făgăduința lui Dumnezeu-Tatăl, făcută protopărinților noștri Adam și Eva, înainte de a fi izgoniți din rai (cf. Facere 3, 15), că, la un moment dat, neamul omenesc va odrăsli o nouă Evă, care, prin rodul pântecelui ei, va zdrobi capul șarpelui de demult (cf. Apocalipsa 12, 9), restaurând comuniunea omului cu Părintele ceresc, întreruptă de păcatul neascultării. Dar, până să apară acea ființă pură, smerită și ascultătoare, prin intermediul și cu acceptul căreia urma să se îplinească planul dumnezeiesc de salvare a omului din robia păcatului și a morții, omenirea a trebuit să străbată *căi de mii de ani*, căutându-L pe Dumnezeu și suspinând după fericirea paradisiacă, a cărei amintire, păstrată în adâncul ființei umane, o îndemna să tindă neîncetat spre redobândirea ei.

De aceea, mare bucurie și binecuvântare a revărsat în sufletele noastre *Răsăritul răsăriturilor și Soarele dreptății*, Hristos Domnul, Cel Ce *„S-a pogorât și S-a sălășluit în pântecele Fecioarei fără schimbare, ca într-însul să înnoiască pe Adam cel stricat“* (Stihira a IV-a de la Slujba Litiei, praznicul Nașterii Domnului). An de an, în această zi de sfântă sărbătoare, Hristos Se naște duhovnicește, în sufletele tuturor creștinilor care-L primesc, cu credință și cu dragoste, în *ieslea* sufletului lor. Căci praznicul de astăzi nu înseamnă doar amintirea evenimentului istoric petrecut atunci, ci evenimentul însuși, tot atât de real ca și acela de la Betleem. Multe dintre vechile noastre colinde de Crăciun exprimă convingerea autorilor anonimi, împărtășită de toate

generațiile de credincioși, că nașterea lui Hristos se petrece și acum, sub ochii noștri, înnoită perpetuu de adverbulaștii – ca în rostirea: **Astăzi** S-a născut Hristos/Mesia chip luminos; **Astăzi** S-a născut/Cel fără de-nceput – sau de prezentul continuu, folosit de Sfântul Grigorie Teologul în cunoscuta cântare bisericească: *Hristos **Se naște**, slăviți-L! Hristos din ceruri, întâmpinați-L! Hristos pe pământ, înălțați-vă!*, pe care am auzit-o, deseori, la slujba Utreniei, în zilele de duminică ale Postului Crăciunului. De altfel, toate cântările specifice marelui praznic al Nașterii Domnului scot în evidență atât semnificația soteriologică a Întrupării sau Înomenirii lui Dumnezeu-Cuvântul, cât și prelungirea în istorie a aceluși sfânt moment, după cum glăsuiește Ioan Monahul, autorul unei cântări de la slujba Litiei, din ajunul Crăciunului: *„Cerul și pământul **astăzi** s-au împreunat, născându-Se Hristos. **Astăzi** Dumnezeu pe pământ a venit și omul la ceruri s-a suit. Pentru aceasta, și noi, laudându-L, să-I strigăm: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace“.*

lubiți fii sufletești,

În cuvântul pastoral de anul trecut, arătam că nașterea după trup a Fiului lui Dumnezeu din Pururea Fecioara Maria este darul cel mai de preț pe care Părintele ceresc l-a făcut oamenilor, pentru ca oricine îl primește și „*crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică*“ (Ioan 3, 16). Pe de altă parte, Sfântul Apostol Pavel, reluând cuvintele Sfântului Evanghelist Ioan Teologul (Ioan 1, 3), afirmă, în *Epistola către Coloseni*, un lucru extrem de important cu privire la scopul creației divine, spunând: *„Întru El [Hristos – n.n.] au fost făcute toate, cele din ceruri și cele de pe pământ, cele văzute și cele nevăzute, fie tronuri, fie domnii, fie începătorii, fie stăpânii. Toate s-au făcut prin El și pentru El“* (Coloseni 1, 16). Aceasta înseamnă că atât lumea nevăzută a îngerilor, cât și lumea văzută sau cosmosul întreg au fost aduse la existență de Dumnezeu-Tatăl, prin mijlocirea Fiului, pentru a fi dăruite *Fiului Său Cel iubit* (cf. Matei 3, 17). Prin urmare, *omul creat de Dumnezeu după chipul Său* (cf. Facere 1, 27) și pus rege peste întreg universul face parte din darul Tatălui către Fiul. Însă, pentru că starea de perfecțiune a omului, ca și a lumii văzute, a fost întinată de păcatul neascultării lui Adam, din care pricină *„toată făptura împreună suspină și împreună are dureri până acum“* (Romani 8, 22), și întrucât nimeni dintre pământeni n-ar fi fost capabil să restaureze natura umană, universul și paradisul primordial, a fost necesară o decizie în Sfatul Preasfintei Treimi, ca Ipostasul Cuvântului dumnezeiesc să-Și asume, prin întrupare, firea omenească alterată de păcat, pe care să o sfințească, din interior, în Persoana divino-umană a Mântuitorului Iisus Hristos, prin jertfa Sa pe cruce, oferind-o, la rândul Său, înnoită, Tatălui ceresc. Așadar, lumea creată este darul Tatălui către Fiul; lumea re-creată sau restaurată prin jertfă este darul Fiului întors către Tatăl, iar nașterea după trup a Fiului este darul Tatălui către umanitate. Prin mijlocirea acestui Dar de mare preț, Dumnezeu-Tatăl, *Părintele luminilor, de la Care vin toată darea cea bună și tot darul desăvârșit* (cf. Iacov 1, 17), revarsă darurile Sale dumnezeiești asupra tuturor celor credincioși, prin harul Sfântului Duh, primit la Botez. Din mulțimea acestor daruri, înțelese ca *roade ale Duhului*, Sfântul Apostol Pavel le enumeră pe cele mai importante: *„dragostea, bucuria, pacea, îndelunga-răbdare, bunătatea, facerea de bine, credința, blândețea, înfrânarea, curăția“* (Galateni 5, 22-23), virtuți creștine fără de care nimeni nu poate moșteni împărăția lui Dumnezeu.

lubiți credincioși,

Întorcându-ne cu mintea la momentele sfinte ce au caracterizat evenimentul Nașterii Domnului, conștientizăm astăzi cât de actual și necesar este mesajul de pace transmis omenirii de către mulțimea oștilor îngerești, prin cântarea: *„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!“*. Uimiți de acea *vedere minunată* – Dumnezeu Cel necuprins încăput într-o peșteră, surzându-le din scutece omenești –, îngerii au simțit îndată

nevoia să-L preamărească pe Creator, pentru adâncul smereniei Sale dumnezeiești, iar pe oameni i-a îndemnat să trăiască în armonie, întrucât venise pe pământ Însuși *Domnul păcii* (Isaia 9, 5). „*Și venind – spune Sfântul Apostol Pavel – a binevestit pace, vouă celor de departe, și pace celor de aproape*“ (Efeseni 2, 17).

Dar, cum trebuie înțeleasă pacea lui Hristos despre care face vorbire Apostolul neamurilor? Oare, poate fi asemănată cu vestita *pax romana*, datorită căreia Imperiul Roman a cunoscut, în vremea aceea, o dezvoltare economică și culturală, fără precedent în istoria dăinuirii sale? Nicidcum! Deoarece acea pace, chiar dacă a influențat benefic relațiile dintre oameni, era, totuși, fragilă, fiind rezultatul unor strategii politice ale conducătorilor lumesci, care au impus-o prin legi omenești, supuse schimbării, și, deci, sortită, să se risipească, în cele din urmă. Mântuitorul Hristos *i-a fericit*, într-adevăr, *pe oamenii făcători de pace*, afirmând că *aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema* (Matei 5, 9); dar, pentru ca cineva să împlinească acest deziderat, trebuie ca, mai întâi, să dobândească el însuși, în adâncul ființei sale, *pacea lui Hristos*, care este diferită de pacea lumii. Adevărata pace, dăruită de Mântuitorul celor care cred cu tărie în El, nu este o stare morală, ci una duhovnicească; ea nu ține de convențional, ci de *trăirea în Duhul lui Hristos*, care presupune *răstignirea patimilor și poftelor trupești* (cf. Galateni 5, 24). Doar cel cu inima curată, împăcată cu Dumnezeu și cu oamenii, în care se odihnește Duhul Sfânt, poate dobândi pacea lui Hristos. Aceasta, însă, nu poate fi găsită în mijlocul societății în care trăim, ci se dobândește și se păstrează prin post și rugăciune, prin pocăință și spovedanie, prin fapta de milostenie, ca expresie a iubirii creștine, prin înfrânare și smerita cugetare, prin participarea la Sfânta Liturghie și împărtășirea cu Trupul și Sângele Domnului nostru Iisus Hristos.

Înainte de Sfintele Sale Pătimiri, Mântuitorul le-a împărtășit Sfinților Săi Ucenici darul păcii dumnezeiești, zicând: „*Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă; nu precum dă lumea vă dau Eu*“ (Ioan 14, 27), cuvinte din care înțelegem că pacea pe care ne-o oferă Dumnezeu este rod al Duhului Sfânt, pe care nimeni și nimic nu o poate îndepărta din sufletul celui în care s-a sălășluit, decât păcatul și neascultarea de poruncile dumnezeiești. Sfântul Serafim de Sarov spunea: „*Dobândește pacea și mii de oameni, în jurul tău, se vor mântui*“; ceea ce înseamnă că un singur om – care, prin rugăciune smerită, iubire jertfelnică și ascultare de Biserică, a primit în suflet duhul păcii lui Hristos – poate contribui la salvarea unei întregi comunități de la moartea spirituală. Așadar, numai în Persoana divino-umană a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, omul își găsește pacea cu Dumnezeu, cu sine însuși și cu semenii.

Dar ce vedem că se întâmplă, astăzi, pe întreaga planetă? Zi de zi suntem bombardați de mass-media cu știri și informații dintre cele mai sumbre, cu privire la viitorul omenirii: războaie de cotropire; conflicte sociale; persecuții religioase împotriva creștinilor; criză economică și financiară; fapte de corupție; sărăcie amplificată de lipsa locurilor de muncă; exploatarea nemiloasă a resurselor pământului de către o oligarhie lăcomă, având consecințe dramatice pentru natură; apariția și răspândirea a tot felul de boli aducătoare de moarte; proliferarea drogurilor și a prostituției; relativizarea instituției familiei, prin promovarea concubinajului etc. Iar toate acestea din pricina păcatului generalizat al necredinței, care generează trufie, indiferență și ură față de semenii. Făcând abstracție de prezența proniatoare a lui Dumnezeu în lumea creată, omul contemporan, indiferent de poziția lui socială sau de apartenența religioasă, se afundă, tot mai mult, în prăpastia secularizării, gândind și trăind autonom, ca și cum „Dumnezeu ar fi murit“. Cu mintea întunecată de păcate, precum lăcomia, egoismul, autosuficiența, setea de putere, foamea de avere și iubirea de plăcere, acesta nu mai poate gândi limpede, nu mai simte compasiune față de cei necăjiți și întristați, nu poate dobândi în suflet duhul păcii, nu mai reușește să întrezărească în aproapele său chipul smerit al lui Hristos, Care S-a jertfit pe cruce

pentru toți oamenii, dăruindu-le *viața veșnică* (cf. Ioan 6, 47). Chiar dacă, aparent, respectă regulile unei conviețuiri normale, specifice așa-ziselor societăți civilizate, omul stăpânit de duhul tulburării și al dezbinării nu poate intra în comuniune nici cu Dumnezeu, nici cu aproapele său, pentru că nu se mai poate ruga și, în consecință, nu mai poate iubi cu adevărat.

În cele relatate până aici, am arătat care este adevărata semnificație a cuvântului *pace*, în sens creștin duhovnicesc, așa cum a dorit Însuși Domnul Hristos să fie înțeleasă și asumată. În Sfânta Scriptură întâlnim, totuși, un text referitor la pace, care, la prima lectură sau auzire, ar putea produce sminteală, chiar și unui creștin inițiat, ca să nu mai vorbim despre un necunoscător al Evangheliei lui Hristos. Înainte de a-i trimite la propovăduire, Mântuitorul le-a dat celor doisprezece ucenici mai multe sfaturi, cu privire la modul de împlinire a misiunii încredințate, după care a rostit niște cuvinte ciudate, paradoxale, punându-le în dificultate capacitatea de înțelegere: „*Nu socotiți că am venit să aduc pace pe pământ; nu am venit să aduc pace, ci sabie*“ (Matei 10, 34; cf. Luca 12, 51). Ce a dorit Iisus să spună prin aceste cuvinte? A subînțeles, oare, conceptul de război, așa cum l-a cunoscut omenirea dintotdeauna? Nicidecum! Tâlcuirea pe larg a acestui text ne-o oferă Sfântul Ioan Gură de Aur, în *Omilia sa (a 35-a) la Evanghelia după Matei*, însă o explicație mai concentrată ne-o dă Sfântul Nicolae Velimirovici, care spune că Hristos *nu a venit să împace adevărul și minciuna, înțelepciunea și prostia, binele și răul, dreptatea și silnicia, dobitocia și omenia, nevinovăția și desfrânarea, pe Dumnezeu și pe mamona, ci a adus sabie ca să taie și să le despartă, încât să nu se amestece* (cf. *Răspunsuri la întrebări ale lumii de astăzi*, editura Σωφία, volumul 1, p. 22). Cu alte cuvinte, Hristos n-a venit să facă pace între fiii luminii și fiii întunericului, ci să-i despartă prin sabia duhovnicească a adevărului, care este cuvântul lui Dumnezeu; iar Cel Ce S-a definit pe Sine: „*Eu sunt Calea, Adevărul și Viața*“ a fost Mântuitorul Hristos (Ioan 14, 6).

Așadar, pentru a ne salva sufletele de duhul secularizant al epocii în care trăim și care pune stăpânire, din nefericire, pe tot mai multe conștiințe omenești, este necesar să ne adunăm mintea din risipire și să medităm cu responsabilitate asupra sensului vieții noastre pe pământ, sporind în rugăciune și arătând iubire jertfelnică semenilor noștri, prin fapte concrete de milostenie, încredințați fiind că doar acestea ne vor deschide ușile Împărăției lui Dumnezeu. Să ne străduim a dobândi cu toții **duhul păcii adevărate**, pentru a fi înțelegători, iubitori și iertători față de cei ce ne-au greșit. Să-i ajutăm, cu prilejul sfintelor sărbători de Crăciun, pe cei săraci și nevoiași, ca să trăiască și ei bucuria îngerilor și a păstorilor, care, prin glasul colindătorilor – cei mai autentici ambasadori ai veșnicului Bethleem – ne transmit, în fiecare an, dorința Pruncului dumnezeiesc de a Se naște și în *ieslea* sufletelor noastre.

Așezându-vă la inimă gândurile de mai sus, vă îmbrățișez, cu dragoste părintească, și vă doresc tuturor sănătate, bucurie sfântă și multe împliniri duhovnicești. Fie ca „*pacea lui Hristos, întru care ați fost chemați ca să fiți un singur trup, să sălășluiască în inimile voastre*“ (Coloseni 3, 15). **Amin.**

Sărbători fericite! Întru mulți și binecuvântați ani!

Al vostru de tot binele doritor și către Hristos-Domnul rugător,

† C i p r i a n
Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei